

Κάλαντα των Χριστουγέννων στον Πόντο

/ [Παράδοση](#)

Ο πλούτος των αποχρώσεων και διαφοροποιήσεων των ελληνικών εθίμων αποτυπώνεται και με τα ποντιακά κάλαντα, που αποτελούν ένα ακόμη αποδεικτικό στοιχείο της διάσωσης πολλών βυζαντινών εθίμων από τους Ποντίους.

Οι καλαντιστές χωρίζονταν σε ομάδες και πήγαιναν από σπίτι σε σπίτι, συνήθως την παραμονή των Χριστουγέννων μετά τη δύση του ήλιου. Σε κάποιες περιοχές τα έλεγαν και ανήμερα τα Χριστούγεννα.

Καθώς όμως τα περισσότερα χωριά του Πόντου βρίσκονταν σε ορεινές περιοχές και τα κάλαντα ψέλνονταν κατά τη χειμερινή περίοδο, οι μορφολογικές και κλιματολογικές συνθήκες ανάγκαζαν μικρούς και μεγάλους να ψέλνουν τα κάλαντα και κατά τη διάρκεια της ημέρας.

Οι «καλαντάδες» εκτός από τη συνοδεία της λύρας φρόντιζαν να φέρνουν μαζί τους και ένα στολισμένο καράβι, φτιαγμένο από χαρτόνι και λεπτό σανίδι, για να εντυπωσιάσουν τους νοικοκυραίους. Συνήθως φώτιζαν τα караβάκια τους με κεριά, ενώ κάθε ομάδα προσπαθούσε να φτιάξει το πιο όμορφο και φανταχτερά στολισμένο, εν είδει συναγωνισμού.

Τα πιο διαδεδομένα ποντιακά κάλαντα των Χριστουγέννων περιέχουν όλη τη ζωή του Θεανθρώπου, από τη στιγμή της γέννησής Του μέχρι και τα Πάθη, χωρίς όμως να προχωρούν και στη θανάτωσή Του, γεγονός που θα ερχόταν σε αντίθεση με το χαρμόσυνο γεγονός των Χριστουγέννων.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΕΝΝΕΘΕΝ

Χριστός 'γεννέθεν χαράν 'ς σον κόσμον,
χα καλή ώρα, καλή σ' ημέρα.

Χα καλόν παιδίν οψέ 'γεννέθεν,
οψέ 'γεννέθεν, ουρανοστάθεν.

Τον εγέννεσεν η Παναΐα,
τον ενέστεσεν Αἱ Παρθένος.

Εκαβάλκεψεν χρυσόν πουλάριν
κι εκατήβεν 'ς σο σταυροδρόμιν

Έρπαξαν Ατον οι χίλ' Εβραίοι,
οι χίλ' Εβραίοι και μύριοι Εβραίοι.

Ας ακρεντικά κι ας σην καρδίαν
αίμαν έσταξεν, χολή 'κ' εφάνθεν.

Ούμπαν έσταξεν, και μύρος έτον,
μύρος έτον και μυρωδία.

Εμυρίστεν ατο ο κόσμος όλεν,
για μυρίστ' ατο κι εσύ αφέντα.

Συ αφέντα, καλέ μ' αφέντα.
Έρθαν τη Χριστού τα παλικάρα.

Και θημίζ'νε τον νοικοκύρην,
Νοικοκύρη μ' και βασιλέα.

Δέβα 'ς σο ταρέζ' κι έλα 'ς σην πόρταν,
δος μας ούβας και λεφτοκάρα.

Κι αν ανοί'εις μας,
χαράν 'ς σην πόρτα σ'.

Πηγή: pontos-news.gr